

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/78/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116221844
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116221844.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobkyne: T. E., G.. X.X.XXXX, K. XXX XX O., U. M. XX, právne zastúpenej JUDr. Ambróz Motyka, advokát so sídlom 091 01 Stropkov, Námestie SNP 7, proti žalovanému: Endepro, s.r.o. v likvidácii, so sídlom Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava, IČO: 35 805 731, právne zastúpený RR Legal Corp., s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Humenské nám. 4, 851 07 Bratislava, IČO: 46 789 634, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 15Csp/137/2016-90 zo dňa 29.6.2017, jednohlasne takto

rozhodol:

R u š í rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Žalobu zamieťa.

II. Žalovaný má nárok voči žalobkyňi na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom žalovaný toto právo nevyužil a rozhodol sa odstúpiť od zmluvy až po podaní žaloby“.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou došlou súdu 24.10.2016, sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 30.1.2014 - poplatok za garantovanú službu v znení: „Za poplatok za garantovanú službu sa Provident zaväzuje pre zákazníka zabezpečiť nasledovné:

- službu prevencie kumulácie neuhradených splátok prostredníctvom telefonického upozornenia a/alebo listového upozornenia na omeškanie s uhradením sumy splatnej podľa tejto zmluvy,

- podporu prostredníctvom zákazníckej telefonickej linky XXXXXXXXXX a kontaktných centier na pobočkách Providentu, ktoré sú zákazníkovi k dispozícii v úradných hodinách uvedených na webovom sídle www.provident.sk, v súvislosti s poskytovaním informácií o úvere a právach a povinnostiach zákazníka podľa tejto zmluvy;

- službu vyhotovenia duplikátov dokumentov v súvislosti so zmluvou v prípade ich straty alebo poškodenia,

- službu poskytnutia Karty splátok zákazníkovi, ako pomôcku na vedenie záznamov o platbách podľa tejto zmluvy,

- na základe písomnej žiadosti zákazníka, ktorý je v omeškaní s úhradou sumy splatnej podľa tejto zmluvy najmenej štyri týždne, sa Provident zaväzuje akceptovať splácanie tejto sumy v osobitných splátkach, rozdelených najviac na obdobie štyroch týždňov a zároveň si neuplatniť vo vzťahu k takejto splatnej sume právo na odstúpenie od zmluvy alebo na úroky z omeškania podľa čl. 10.“, je neprijateľná. Zmluvná podmienka v Zmluve o zabezpečení splátok úveru č. XXXXXXXXXX z 30.1.2014 v bode 1.2: „Zákazník sa zaväzuje, že za poskytnutie služby podľa odseku 1.1 zaplatí poskytovateľovi celkovú odmenu vo výške 350,20 Eur. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odmenu v 60 pravidelných splátkach, a

to v 59 týždenných splátkach (okrem poslednej splátky) vo výške 5,83 Eur a poslednú splátku vo výške 6,23 Eur počas doby splácania spotrebiteľského úveru uvedenej v Zmluve o spotrebiteľskom úvere.“, je neprijateľná.

V odôvodnení žaloby žalobkyňa uviedla, že so žalovaným uzavrela 30.1.2014 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobkyni bezúčelový úver vo výške 680,- Eur. V zmluve je uvedená ročná úroková sadzba vo výške 22,38 % a poplatok za garantovanú službu vo výške 136,68 Eur. Celková čiastka, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť žalovanému predstavovala 914,60 Eur. Zároveň došlo k uzavretiu Zmluvy o zabezpečení splátok úveru, podľa ktorej mala žalobkyňa zaplatiť žalovanému za službu spočívajúcu v preberaní splátok odmenu 350,20 Eur. Spolu teda mala za sumu 680,- Eur zaplatiť 1.264,80 Eur. Nakoľko zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy, konkrétne písm. f/ termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a písm. k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, považuje sa poskytnutý úver aplikujúc sankciu v § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko neprijateľné zmluvné podmienky sú absolútne neplatné (§ 53 ods. 5 OZ) a súd skúma neprijateľné zmluvné podmienky „ex off“ (§ 153 ods. 3 O.s.p.) má žalobkyňa daný naliehavý právny záujem, ktorý pokiaľ vyplýva zo zákona sa nepreukazuje. Vo vzťahu k poplatku za garantovanú službu žalobkyňa uviedla, že nie je podmienkou individuálne dojednanou, pretože spotrebiteľ nemôže ovplyvniť obsah zmluvy. V bode 4 podmienok Zmluvy o úvere sa nachádzajú špecifikované úkony, ktoré sú veriteľom pre spotrebiteľa zabezpečované. Služba prevencie kumulácie neuhradených splátok priamo kolide s bodom 10 písm. a/, pretože ak si veriteľ vyhradzuje právo odstúpiť od zmluvy už pri prvom aj čiastočnom omeškaní so splácaním dlžníkom je otázne, či k takejto prevencii vážne dochádza. Podpora prostredníctvom zákazníckej telefónnej linky a pobočiek žalovaného je obmedzená, pretože pobočka žalovaného sa v Prešove vôbec nenachádza. Služba vyhotovenia duplikátov dokumentov pri ich strate alebo poškodení je podľa názoru žalobkyne službou, ktorá v prípade solídneho veriteľa nemá byť vôbec odplacovaná a navyše, Zmluva o spotrebiteľskom úvere a Zmluva o zabezpečení splátok úveru sú vyhotovené dohromady na dvoch listoch formátu A4. Poskytnutie karty splátok nie je pomôckou na vedenie záznamov o platbách, pretože dlžník nesmie do tejto karty nič vpisovať, meniť ju, poškodzovať, škrtiť, robiť nečitateľnou a je povinný uchovať bezpečným spôsobom. Karta splátok je pomôckou pre Provident. Taktiež ako pri prvej službe, akceptácia veriteľa so splácaním dlžnej sumy, s ktorou je dlžník v omeškaní minimálne 4 týždne naráža na obsah bodu 10 písm. a/, pretože je otázne, ako môžu tieto práva a povinnosti zmluvných strán existovať zároveň. Je potrebné rozlišovať pojmy „cena plnenia“ a „primeranosť ceny“, čo má zásadný význam. Výška poplatku za garantovanú službu je priamo odvodená od hodnoty poskytnutej istiny a podrobnosti mechanizmu, ktorý mení jeho výšku pre každého spotrebiteľa zvlášť, v Zmluve o spotrebiteľskom úvere vysvetlený nie je. V tomto prípade obsah poplatku nie je vylúčený zo súdneho prieskumu, pretože nejde o hlavný predmet plnenia, nejde o podmienky týkajúce sa primeranosti ceny a táto podmienka nebola individuálne dojednaná. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že nie je zjavné, prečo sa výška poplatku odvíja od hodnoty poskytnutého úveru (v čom je každý klient odlišný, keď má za totožné služby platiť úplne odlišné sumy). Vo vzťahu k Zmluve o zabezpečení splátok úveru žalobkyňa uviedla, že neprijateľnosť vidí v tom, že platby za hotovostné preberanie splátok sa percentuálne odvíjajú od výšky úveru a zo zmluvy nie je jasné, aké plnenia poskytoval veriteľ spotrebiteľovi za podstatnú časť tejto odmeny. Služba je poskytovaná za odplatu vo výške 51,50 % z poskytnutej istiny úveru bez ohľadu na prejednú trasu obchodných zástupcov, čo v praxi znamená rozdiel v desiatkach kilometrov u jednotlivých klientov žalovaného. V danom prípade poukazuje žalobkyňa na rozhodnutie ES C 372/14. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán podľa názoru žalobkyne spočíva v tom, že uzavretie Zmluvy o zabezpečení splátok úveru je podmienkou uzavretia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a v tom, že s ohľadom na vyššie uvedené striktné zákonné ustanovenia žalovaný do Zmluvy o zabezpečení splátok úveru zakomponoval odplatu, ktorá nebola individuálne dohodnutá, čím sa odklonil od zákona. Výška poplatku navyše nezávisí od trasy, ktorú musí dlžník absolvovať, ale nepochopiteľne od výšky poskytnutého úveru.

3. Následne aplikujúc ustanovenia § 143 ods. 1 CSP, § 48, § 457 všetko Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie uzavrel, že podľa bodu 18 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluva zaniká dňom riadneho platenia dlžnej sumy dňom doručenia platného odstúpenia od zmluvy druhej zmluvnej strane. V priebehu konania žalovaného strana doručila žalobkyni odstúpenie od predmetnej zmluvy, čím podľa okresného súdu došlo k odpadnutiu predmetu konania pre zánik samotnej zmluvy s účinkami „ex tunc“. Nakoľko súd v konaní rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu, pričom rozhodujúci je stav pre vyhlásenie rozsudku v čase jeho vyhlásenia (§ 215 ods. 1 a § 217 ods. 1 CSP), okresný

súd žalobu zamietol pre nedôvodnosť, pre neexistenciu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá sa o stupeň zrušila, a teda neexistujú ani zmluvné podmienky predmetnej zmluvy, ktoré by bolo možné po posúdení prípadne vyhlásiť za neprijateľné. Odstúpením od Zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj následným zánikom, zaniká aj Zmluva o zabezpečení splátok úveru ako zmluva akcesorická, teda aj vo vzťahu k Zmluve o zabezpečení splátok úveru z 30.12.2014 je potrebné podľa súdu prvej inštancie prijať záver, že pre neexistujúci predmet konania, ktorý odpadol v priebehu konania, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa pomeru úspechu, keď v konaní bol plne úspešný žalovaný, a preto mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom nezistil dôvod na aplikáciu § 257 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku ako celku, podala žalobkyňa včas odvolanie, v ktorom namietala nemožnosť odstúpenia od neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to s poukazom na uznesenia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. XCdo/XXX/XXXX Q. XMCdo/X/XXXX, keď žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia neprijateľných zmluvných podmienok, pričom samotný Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 5, spája s neprijateľnosťou aj neplatnosť takýchto zmluvných ustanovení. Právny úkon žalovanej, ktorým odstúpila od Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Zmluvy o zabezpečení splátok úveru, je pre rozpor so zákonom neplatný, pokiaľ ide o účinky odstúpenia voči časti zmluvy, obsahujúcej neprijateľné zmluvné podmienky, a to z dôvodu, že spotrebiteľská zmluva a Zmluva o zabezpečení splátok úveru, je v tejto časti neplatná. V ďalšom žalobkyňa poukázala na šikanózne výkon práv žalovaným, keď uhradila žalovanému ako vyplýva z karty splátok, poslednú splátku v mesiaci november 2015 a žalobu podala na súd v októbri 2016. Je logické, že potom, čo sa žalobkyňa dozvedela o absencii obligatórnych náležitostí a existencii neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve a v Zmluve o poskytnutí A. C., prestala ďalej splácať spotrebiteľský úver z dôvodu právnej neistoty, či je povinná žalovanej zaplatiť úrok, poplatok za garantovanú službu a poplatok za zabezpečenie splátok úveru. V tomto prípade očakávala, že po rozhodnutí súdu bude medzi stranami nastolená právna istota v tejto otázke. Odstúpením od zmluvy a požiadavkou zaplatiť iba doposiaľ neuhradenú časť istiny úveru, žalovaný v žiadnom prípade nesledoval naplnenie ekonomického cieľa, ale jeho úmyslom bolo vyhnúť sa negatívnemu súdному rozhodnutiu vo vzťahu k určeniu neprijateľných zmluvných podmienok. Takáto realizácia subjektívneho práva žalovaným je podľa žalobkyne v kolízii s celospoločenským záujmom na vyhlasovaní neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách dodávateľov, ktorý vyplýva nielen z právnej normy vnútroštátneho práva, ale aj z práva EÚ a judikatúry Súdneho dvora Európskej únie. Vzhľadom na princíp proporcionality nemožno podľa žalobkyne takémuto šikanóznemu výkonu práva priznať právnu ochranu na úkor práva spotrebiteľa, na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. V ďalšom žalobkyňa poukázala na špekulatívny postup žalovaného, ktorý odstupuje od zmlúv obsahujúcich neprijateľné podmienky, kde zároveň je potrebné poukázať na skutočnosť, že ku dňu 24.5.2017 žalovaný nedisponoval právami a povinnosťami vyplývajúcimi zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko dňa 16.12.2016 uzavrel so spoločnosťou KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej bola postúpená pohľadávka vyplývajúca z predmetného úverového vzťahu. Táto skutočnosť bola žalobkyni ako dlžníkovi v súlade s § 526 Občianskeho zákonníka oznámená. Žalovaný teda postupoval svoju spornú pohľadávku na tretiu osobu dva mesiace pred podaním žaloby. Napriek vedomosti, že už nemôže disponovať Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a pohľadávkou z nej vyplývajúcou, odstúpil žalovaný od nej viac ako 5 mesiacov po postúpení pohľadávky, a na svoj účet žiada vydať bezdôvodné obohatenie v sume 104,12 eur. Postupník spoločnosť KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. však na svoj účet žiada plniť pohľadávku vyplývajúcu zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo výške 498,- eur a pohľadávku vyplývajúcu zo Zmluvy o zabezpečení splátok úveru vo výške 191,- eur. Súd prvej inštancie mal o tejto skutočnosti podľa odvolateľky celkom jednoznačne vedomosť, nakoľko žalovaný mu podaním zo dňa 9.3.2012 oznámil, že došlo k postúpeniu práv a povinností žalovaného súvisiacich so zmluvami, ktoré sú predmetom tohto súdneho sporu, na nového veriteľa. Po meritórnom rozhodnutí súdu o neprijateľných zmluvných podmienkach, či už v kladnom alebo zápornom, by žalobkyňa mala právnu istotu, či nároky vyplývajúce z týchto zmluvných podmienok, je alebo nie je povinná zaplatiť. Takýmto postupom žalovaného (odstúpenie od zmluvy), ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia akceptoval aj súd prvej inštancie, sa žalobkyňa dostala do situácie, že spornú pohľadávku vo výške 689,- eur mala zaplatiť spoločnosti KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., a duplicitne má zaplatiť bezdôvodné obohatenie vo výške 104,12 eur aj spoločnosti Provident Financial, s.r.o.. Podľa žalobkyne ku dňu 24.5.2017 nemal žalovaný podľa žalobkyne žiadne oprávnenie disponovať so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa

30.1.2014 a pohľadávkou z nej vyplývajúcej. Takýto právny úkon žalovaného (Provident) s poukazom na postúpenie pohľadávky tretej osobe (KRUK) voči žalobkyni, je právne neúčinný. V ďalšom vo svojom odvolaní poukázala na neprijateľné zmluvné podmienky, ako aj nepripustenie zmeny žaloby spočívajúcej v určení bezúročnosti a bez poplatkovosti spotrebiteľského úveru, keď pripustenie zmeny žaloby vyplývalo priamo zo skutkového stavu popísaného priamo v žalobe a výsledky doterajšieho dokazovania boli celkom jednoznačne podkladom pre konanie o zmenenej žalobe. Žalobkyňa k žalobe zo dňa 14.10.2016 priamo odkazuje na bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru vzhľadom na absenciu obligatórnych náležitostí v spotrebiteľskej zmluve.

6. Poukazujúc na uvedené v rámci svojho odvolacieho petitu navrhla žalobkyňa, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení považoval napadnutý rozsudok okresného súdu za vecne správny, pričom okresným súdom zistený skutkový stav veci, ako aj jeho právne posúdenie v odôvodnení napadnutého rozsudku, považoval žalovaný za správne, logické a dostatočné.

8. Poukázal, že v prípade úspechu v konaní by žalobkyňa nemusela platiť žalovanému žiadnu odmenu zo Zmluvy o zabezpečení splátok úveru, a tiež, že by žalobkyňa nemala nárok na žiadne plnenie (výhody), ktoré z garantovanej služby vyplývajú. Nič iné žalobkyňa svojou žalobou dosiahnuť nemohla. Žalovaný odstúpil od Zmluvy o úvere preto, pretože mal na to právo a vzhľadom na konanie žalobkyne sa rozhodol svoje právo realizovať. Právo odstúpiť od zmluvy podlieha premičaniu, a keďže premičacia doba neuplynula, tak žalovaný riadne realizoval svoje právo aj bez akéhokoľvek právneho významu, v ktorý deň tak urobil. Žalovaný v súvislosti s postúpením pohľadávky voči žalobkyni na spoločnosť KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. uviedol, že uvedené postúpenie sa robilo v balíku pohľadávok a nepostupovala sa len práve pohľadávka žalobcu. Postupovanie pohľadávok je pre všetkých poskytovateľov úverov úplne bežné, pretože tieto spoločnosti nemajú na vymáhanie pohľadávok také personálne, technické a neodborné kapacity ako špecializované spoločnosti, ktoré sa práve takouto činnosťou zaoberajú. V súvislosti s postúpením pohľadávky sa postupuje len presne vymedzená pohľadávka, nič viac, čo podľa žalovaného znamená, že žalovaný na nikoho nepostúpil svoje právo od Zmluvy o úvere odstúpiť, a rovnako tak nedošlo k žiadnemu postúpeniu povinností žalovaného, pretože to právna úprava neumožňuje. Žalovaný neodstúpil od údajne neprijateľných podmienok, ale od Zmluvy o úvere, čo je zásadný rozdiel, na ktorý žalobkyňa vo svojom odvolaní nijako nereflektuje. Neprijateľná podmienka je zmluvné ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ak však neexistuje zmluva, napr. pre neplatnosť odstúpenia a podobne, a teda medzi sporovými stranami nie sú žiadne zmluvné práva, ani povinnosti, tak absentuje akékoľvek zmluvné ustanovenie, ktoré by súd v optike neprijateľnosti vôbec mohol/mal posudzovať. Bez zmluvy totiž niet ani zmluvných ustanovení. Predmetom odvolacieho konania je právoplatné uznesenie o zamietnutí návrhu na zmenu žaloby, a preto je nadbytočné sa vôbec k tejto argumentácii žalobcu v jeho odvolaní vyjadrovať.

9. Z vyššie uvedených dôvodov požadoval žalovaný, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súru prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) a b) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP, predtým § 212 ods. 1 O.s.p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), dospel k záveru, že je potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal v pomere hlasov 3 : 0, t. j. jednohlasne (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

11. Predmetom tohto konania bol návrh žalobkyni na vyslovenie neprijateľnosti konkrétnych zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 30.1.2014 a v Zmluve o zabezpečení splátok tohto úveru z toho istého dňa.

12. Súd prvej inštancie s poukazom, že pre rozhodnutie je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, žalobu zamietol pre nedôvodnosť, pre neexistenciu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá sa odstúpením zrušila, a teda nejestvujú ani zmluvné podmienky z predmetnej zmluvy, ktoré by bolo možné po posúdení prípadne vyhlásovať za neplatné. Odstúpením od Zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa súdu prvej inštancie, aj následným zánikom zaniká aj Zmluva o zabezpečení splátok úveru ako zmluva akcesorická, teda vo vzťahu k Zmluve o zabezpečení splátok úveru je podľa okresného súdu potrebné prijať záver, že pre neexistujúci predmet konania, ktorý odpadol v priebehu konania, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

13. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalovaný podaním doručením súdu prvej inštancie dňa 27.3.2017, oznámil súdu prvej inštancie, že uzatvoril Zmluvu o postúpení pohľadávok, špecifikovanú v prílohe v liste označenom ako „Oznámenie o postúpení pohľadávky/pohľadávok“ so spoločnosťou KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., so sídlom Československé armády 954/7, Hradec Králové, Česká republika, IČO: 24 785 199, podnikajúcou v Slovenskej republike prostredníctvom jej organizačnej zložky KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., organizačná zložka, IČO: 47 030 691, so sídlom Moskovská 13, Bratislava. V tomto Oznámení zároveň žalovaný uviedol, že došlo k prevodu všetkých práv a povinností žalovaného súvisiacich so zmluvami, ktoré sú predmetom tohto súdneho sporu, na nového veriteľa podľa § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z.. Podľa žalovaného teda išlo o komplexný prevod práv a povinností súvisiacich s príslušnými zmluvami medzi dvoma veriteľmi, ktorým Národná banka Slovenska udelila povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 20 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z.. Takýmito právny predpismi regulovaným prevodom sa v prospech spotrebiteľa zabezpečuje kontinuita pri plnení všetkých prípadných povinností súvisiacich s príslušnými zmluvami. Pokiaľ ide o zmluvy, ktoré sú predmetom tohto súdneho sporu, tak podľa žalovaného vystupuje ako veriteľ namiesto žalovaného nový veriteľ. Prevod práv a povinností pritom žalovaný okamžite oznámil žalobcovi doručením Oznámenia o postúpení, a keďže žalobkyňa podľa § 80 ods. 1 CSP doposiaľ nenavrhol, aby do súdneho sporu namiesto žalovaného vstúpil nový veriteľ, tak žalovaný z tohto dôvodu namietal, že nie je pasívne vecne legitimovaný v tomto súdnom spore.

14. Zároveň odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalovaný nepredložil tak, ako to uviedol v tomto Oznámení, Zmluvu o postúpení pohľadávok.

15. Rovnako z obsahu spisu (č. I. 82) odvolací súd zistil, že žalovaný oznámil súdu prvej inštancie, že sa rozhodol využiť svoje právo podľa bodu 10 písm. a) Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú sporové strany uzavreli dňa 30.1.2014, a z dôvodu omeškania žalobkyne s jej úhradami, keďže do dnešného dňa (Oznámenie je datované ku dňu 24.5.2017), neuhradila žalovanému ani len istinu poskytnutého spotrebiteľského úveru, ako to vyplýva aj z jej žaloby, a ktorú ani sama nijako nespochybňuje, žalovaný sa rozhodol ďalej v tomto zmluvnom vzťahu nezotrvávať, a od predmetnej zmluvy sa rozhodol odstúpiť. Podľa žalovaného Odstúpením od zmluvy o spotrebiteľskom úvere zaniká aj Zmluva o zabezpečení splátok úveru, ktorú sporové strany uzavreli dňa 30.1.2014, čím zanikol celý predmet tohto súdneho konania.

16. Odvolací súd poukazujúc na ustanovenie § 389 ods. 1 písm. c) CSP mal za to, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho posúdenia veci, nevykonal navrhované dôkazy, ktoré nie je účelné doplniť dokazovaním odvolacím súdom, a preto zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

17. Právo odstúpiť od zmluvy pre omeškanie dlžníka s plnením dlhu tak, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci, keď žalovaný odstúpil od Zmluvy o spotrebiteľskom úvere pre omeškanie žalobkyne s úhradami splátok tohto úveru, svedčí veriteľovi (§ 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka), t. j. osobe, voči ktorej je dlžník povinný dlh plniť (§ 494 Občianskeho zákonníka). Ak veriteľ postúpi pohľadávku na zaplatenie peňažnej sumy, nestáva sa síce postupník stranou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. Zmluvy o zabezpečení splátok úveru (tou zostáva postupca), avšak postupca prestáva byť veriteľom pohľadávky na zaplatenie splátok úveru (§ 524 a násl. Občianskeho zákonníka). Ak preto tak, ako to uviedol žalovaný, došlo pred jeho odstúpením od Zmluvy k postúpeniu všetkých práv a povinností žalovaného

súvisiacimi so zmluvami, ktoré sú predmetom tohto súdneho sporu na nového veriteľa (KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., podnikajúca v Slovenskej republike prostredníctvom neorganizačnej zložky KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., organizačná zložka), išlo o komplexný prevod práv a povinností súvisiacich s príslušnými zmluvami medzi zmluvnými stranami, t. j. vrátane práva podľa bodu 10 písm. a) Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, odstúpiť od tejto zmluvy pre omeškanie žalobkyne zo splnených povinností, nemôže už následne po postúpení pohľadávky, vrátane všetkých práv a povinností s ňou spojených, žalovaný odstúpiť od Zmluvy, ale toto právo na odstúpenie prešlo s postupovanou pohľadávkou na postupníka. V prípade, ak by súd akceptoval takýto názor žalovaného o možnosti odstúpenia od zmluvných dojednaní, aj po postúpení pohľadávok žalovaným, nedošlo by postúpením k prevodu všetkých práv na postupníka, a žalovaný, ktorý už nedisponuje pohľadávkou zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, uzatvorenej dňa 30.1.2014, by z dôvodu, že po platnom odstúpení sú si strany tejto zmluvy povinní vrátiť to, čo si plnili, mohol uplatňovať nárok z titulu tohto odstúpenia, napr. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda postupník by si mohol uplatňovať voči žalobkyni nárok na zaplatenie splátok úveru splatných do momentu odstúpenia, a žalovaný ako postupca nárok na vrátenie vzájomne poskytnutých plnení z dôvodu, že zmluva sa odstúpením ruší od počiatku ex tunc. Sám žalovaný v Oznámení o postúpení pohľadávky pre súd prvej inštancie uviedol okrem iného, že Zmluvou o postúpení došlo k prevodu všetkých práv a povinností žalovaného súvisiacimi so zmluvami, ktoré sú predmetom tohto súdneho sporu podľa § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého možno práva zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere previesť len v prípade, ak sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými, teda aj vrátane práva odstúpiť od zmluvy v zmysle bodu 10 písm. a) zmluvy.

18. Poukazujúc na vyššie uvedené nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, odvolací súd preto zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na nové konanie a nové rozhodnutie. V novom konaní súd vyžiada Zmluvu o postúpení pohľadávok tak, aby bezpečne ustálil, či touto zmluvou došlo aj k postúpeniu pohľadávok zo zmlúv, ohľadom ktorých sa žalobkyňa domáha určenia konkrétnych zmluvných dojednaní za neprijateľné. V prípade, ak došlo k postúpeniu pohľadávok, nie je už žalovaný tak, ako to uviedol odvolací súd vyššie, oprávnený odstúpiť od týchto zmluvných dojednaní, nakoľko po ich postúpení už nebol nositeľom práv a povinností z nich vyplývajúcich, a preto je potrebné považovať takéto odstúpenie žalovaného za absolútne neplatné pre rozpor so zákonom. V tomto prípade je však potrebné konštatovať, že žalovaný aj po postúpení pohľadávok, zostal stranou zmluvných dojednaní v tom zmysle, že žalobkyňa sa voči nemu ako voči pasívne legitimovanému, môže domáhať vyslovenia požadovanej neprijateľnosti týchto zmluvných dojednaní (analogicky je tomu napr. aj pri kúpnej zmluve, keď aj po postúpení pohľadávky veriteľa z kúpnej zmluvy sa dlžník môže domáhať voči tomuto veriteľovi nárokov z titulu väd predanej veci). Následne súd prvej inštancie posúdi žalobkyňou uvádzané skutkové dôvody, pre ktoré majú byť tieto zmluvné dojednania neprijateľné, a ktorými sa z dôvodu nesprávneho právneho záveru nezaoberal, a o veci rozhodne. V rámci svojho rozhodnutia rozhodne súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).